

Grønt er skjønt! Er det mulig å begrense forbruk av natur i anleggsprosjekter?

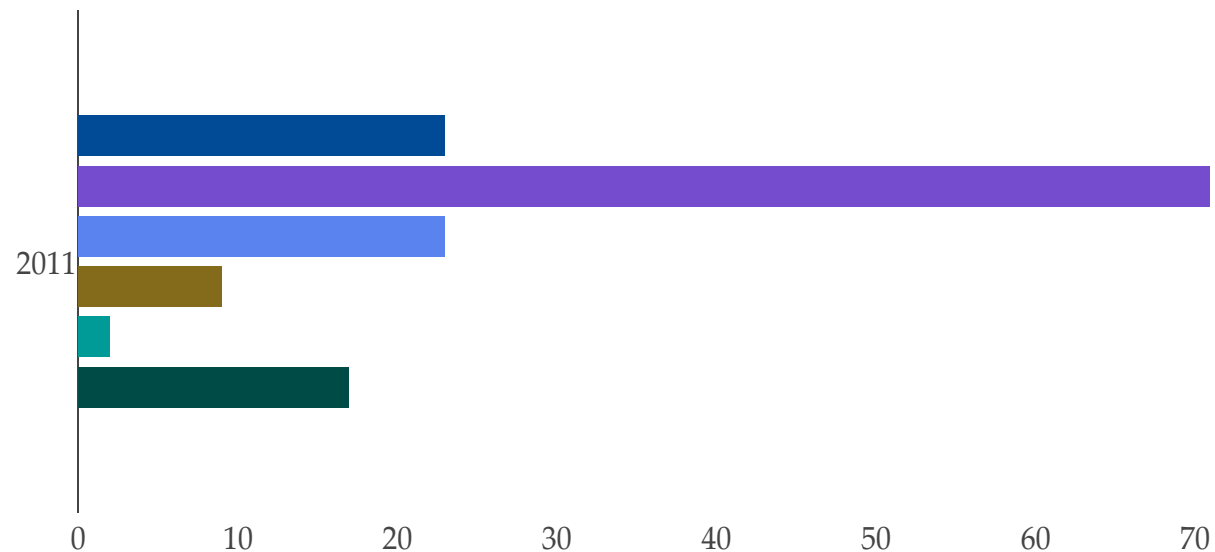
Dagmar Hagen

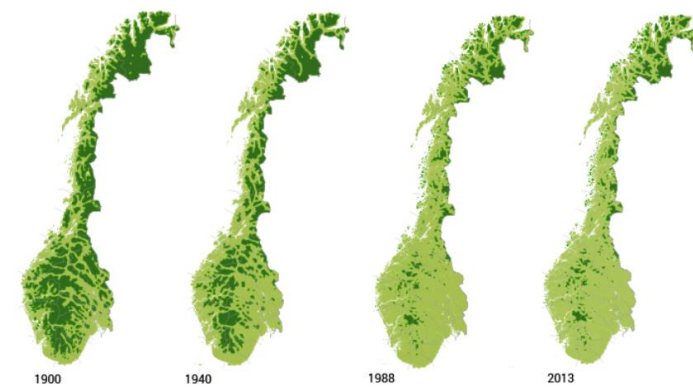
Foto: S. Vågane

- Klimaendringer
- Høsting
- Fremmede arter
- Forurensning
- Arealendring
- Andre og ukjente trusler

Naturtyper
 Artsdatabanken.no

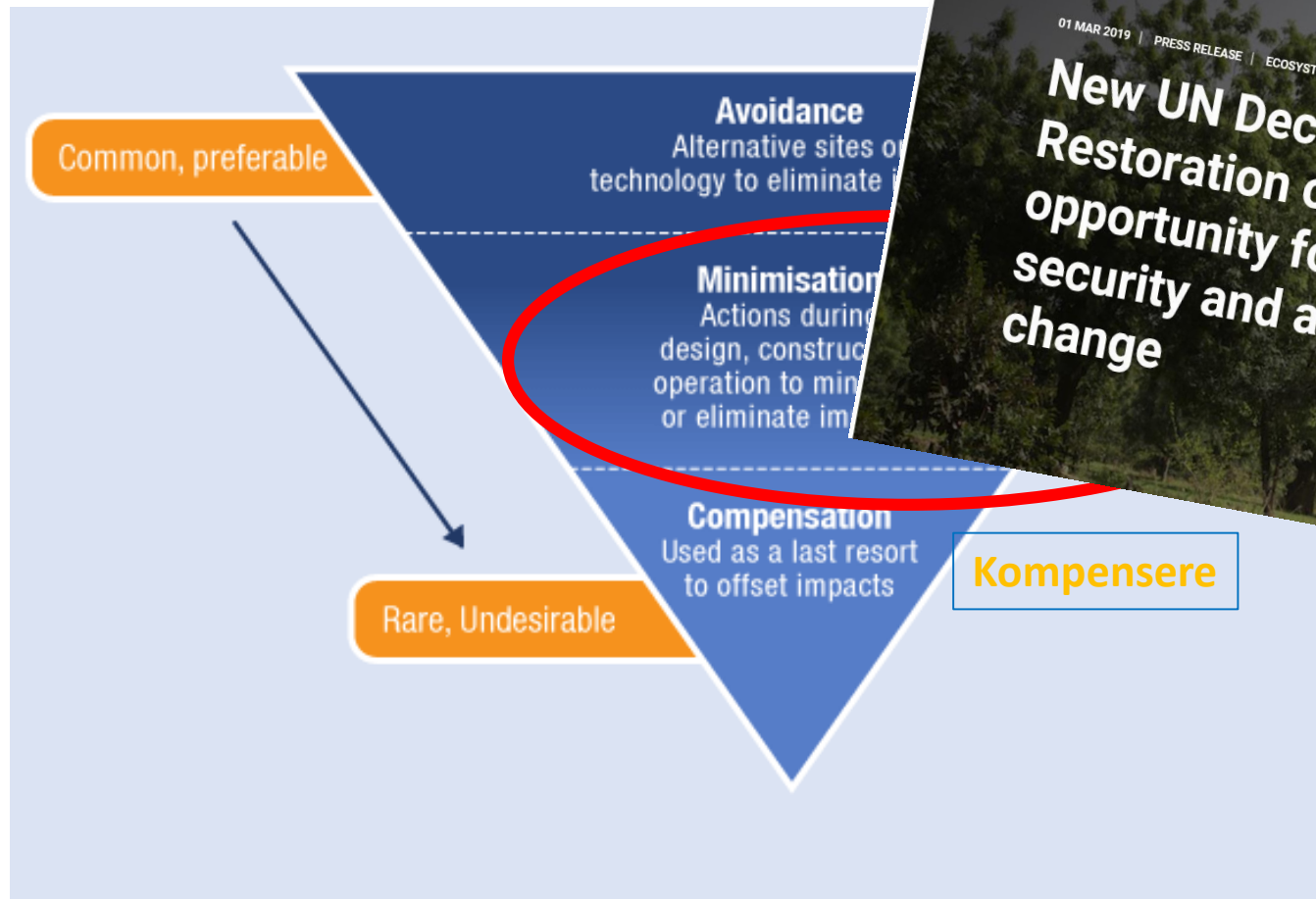

De viktigste årsakene til tap av inngrepsfri natur i perioden 2008–2012 var veibygging og ulike typer energianlegg. Innenfor veibygging var det særlig skogsveier som medførte tap av inngrepsfrie områder. Energianlegg omfatter anlegg for produksjon og transport av energi, slik som vannkraft, vindkraft og kraftlinjer.

Miljøstatus
 miljøstatus.miljodirektoratet.no

Mitigation hierarchy (avbøtingshierarkiet)

Et verktøy for å redusere negative effekter på naturen

Løsninger

Minimere anleggssomfang –
begrense og bevare

06.06.2014

Rehabilitering av dam Tovatna - «Grønt kurs» del 2

Dagmar Hagen

NINA
Norsk institutt for naturforskning

Juni 2011

Juni 2014

Oktober 2014

Løsninger

Minimere anleggssomfang – begrense og bevare

Fjerne gamle inngrep

- Hjerkinn skytefelt, Dovrefjell
 - ▶ Høgfjell (1000 – 1350 m o.h.)
 - ▶ Blindgjengerfare
 - ▶ 60 km vegnett
 - ▶ Tunge militære anlegg
- Fra slagmark til nasjonalpark

Alle maskinkjørerne måtte gå på "grøntkurs"

DET GROR PÅ HJERKINN: Seniorforsker Dagmar Hagen og totalprosjektleder Pål Sivoll Henriksen. Foto: Vidar Helbøttner

Av Vidar Helbøttner

DEL [Gå hesten i møte - KUN 88 kr. for 8 uker med papiravisen og alt innhold på nett](#)

DOVRE: Alle maskinkjører som har vært med på oppdragene i Hjerkinn skytefelt har deltatt på «Grøntkursene» med seniorforsker Dagmar Hagen i Nordmarka for Hjerkinn.

«Vi har lært enormt mye de årene vi har deltatt i naturrestaureringen på Dovrefjell. «Grøntkursene» har vært til stor nytte også i de andre oppdragene bedriften har, sier Håvard Thoresen i entreprenørselskapet Gjermundshaug.

Les også: [Bydlesesongen er avsluttet. Fant 192 store graner på Hjerkinn](#)

Entrepriser

Selskapet har hatt oppdrag for Forsvarsbygg på Hjerkinn siden 2009. Neste sommer er det 6 kilometer blivveg i Grøndalen som skal fjernes. Det

ANNONSER 23. september 2017, kl. 20:09

Løst eierskap, lang erfaring og kundeservice nær deg

Før: 14.06.2017
Etter: 23.08.2017

Løsninger

Minimere anleggssomfang – begrense og bevare

Fjerne gamle inngrep

Midlertidige inngrep – hva er det egentlig

Før oppstart (2007)

August 2012

September 2018

September 2013

Hva med andre prosjekter?

- Entreprenører fikser det utroligste dersom det er bestilt og forklart godt
- Utbygger / byggherre kan dersom de får krav (men velger velprøvde, billigste, minst trøblete løsning dersom det er mulig)
- Det finnes en god del kunnskap og erfaring – og kommer stadig mer

GRAN (GRønnere ANleggssektor)

Forbedre løsninger for anleggsfasen i utbyggingsprosjekter

- mindre tap av naturverdier (biologisk mangfold)
- redusert klimagassutslipp
- bedre sikkerheten for personell og reduserte totale anleggskostnader

- Hva kan vi lære av eksisterende tiltak og rutiner?
Data fra alle fylker i 2019
- Hvordan kan ødelagt natur inngå i klimaregnskapet?
Inngrep i myr og skog gir store klimautslipp.
- Hvordan overføre fagre ord i overordna retningslinjer ned til de enkelte anleggsprosjektene?
- Statnett-anlegg, men overføringsverdi til alle sektorer

Ta med hjem!

1. Myndighetene må stille tydelige krav i alle utbyggingsprosjekter.
2. Det går an! Konkrete erfaringer viser at det er mulig å begrense inngrepsomfang i anleggsprosjekter

KRAV – PLAN – VILJE – KUNNSKAP

